

Onderzoeksadvies archeobotanie Hechtel-Eksel - Peerderbaan

Auteur:

W. van der Meer (Senior KNA specialist archeobotanie)

Opdrachtgever: BAAC Vlaanderen bvba

Gemeente: Hechtel-Eksel

Plaats: Hechtel-Eksel

Toponiem: Peerderbaan

Projectcode opdrachtgever: 2017-1007/2018-0502

ISSN: 1568-2285

©BIAX *Consult*, Zaandam, 2019

Correspondentieadres:

BIAX *Consult*

Symon Spiersweg 7 D2

1506 RZ Zaandam

tel: 075 – 61 61 010

e-mail: biax@biax.nl

www.biax.nl

1. Inleiding

Tijdens het archeologisch onderzoek (proefsleuven gevolgd door opgraving) te Hechtel-Eksel - Peerderbaan zijn een aantal grondstalen genomen voor archeobotanisch onderzoek. Dit verslag betreft de resultaten van het vooronderzoek van deze archeobotanische stalen.

Er zijn acht grondstalen uit drie sporen zijn geselecteerd voor waardering van botanische macroresten en houtskool. De sporen zijn drie haardkuilen, gerelateerd aan 2 structuren/plattegronden. Datering aan de hand van aardewerk valt in de overgang van de late bronstijd-vroege ijzertijd. Van deze stalen is hun informatiewaarde bepaald (waardering) voor verder onderzoek. Tevens zijn de grondstalen uit twee van de sporen bedoeld om materiaal te selecteren voor koolstofdatering. Uit deze stalen zijn tijdens het vooronderzoek geschikte macroresten geselecteerd indien aanwezig. Op basis van de waarderingsresultaten is een voorstel voor het selectieadvies voor het vervolgonderzoek opgesteld.

2. Materiaal en methoden

Het onderzoek is uitgevoerd door de auteur conform de richtlijnen in de vigerende KNA en het protocol Specialistisch onderzoek (4006), waarmee tevens wordt voldaan aan de Code van Goede Praktijk.

De macrorestenstalen voor waardering zijn door BAAC Vlaanderen bvba met gezeefd over een zeven met een kleinste maaswijdten van 1 mm en daarna gedroogd. De macroresten in de stalen zijn steekproefsgewijs geïnventariseerd met het blote oog of met een microscoop met vergroting tot 10x5. Bij de inventarisatie is de hoeveelheid, diversiteit en conservering van de botanische macroresten en de houtskool beoordeeld. Stalen uit twee van de drie sporen (S1.012 en S4.007) zijn tevens beoordeeld op de aanwezigheid van materiaal geschikt voor koolstofdatering. Een overzicht van de stalen is weergegeven in *tabel 1*.

Tabel 1 Hechtel-Eksel - Peerderbaan, overzicht van de macrorestenstalen voor waardering.

Onderzoek	spoor	staal	spoorbeschrijving	datering
2017-1007	4007	M1-M4	haardkuil	BRONSL-IJZV
2018-0502	1012	M1-M3	haardkuil	BRONSL-IJZV
2018-0502	1100	M4	haardkuil	BRONSL-IJZV

3. Resultaten

De resultaten van de waardering worden hieronder besproken. De resultaten zijn weergegeven in *Bijlage 1*.

3.1 HAARDKUIL S1.012, LATE BRONSTIJD-VROEGE IJZERTIJD

De drie stalen bestaan grotendeels uit (fragmenten van) keien. M2 en M3 bevatten nauwelijks houtskool en geen botanische macroresten. M1 is daarentegen rijk aan goed geconserveerde houtskool van twee soorten of meer. Er is in M1 een enkele verkoolde graankorrel (gerst) aanwezig.

3.2 HAARDKUIL S1.100, LATE BRONSTIJD-VROEGE IJZERTIJD

M4 uit S1.100 bevat geen botanische macroresten. Wel is het staal zeer rijk aan redelijk/goed geconserveerd houtskool met een divers uiterlijk (ten minste twee soorten).

3.3 HAARDKUIL S4.007, LATE BRONSTIJD-VROEGE IJZERTIJD

De vier stalen uit S4.007 bevatten elk één of enkele verkoolde botanische macroresten, de conservering daarvan is matig tot redelijk. Het betreft resten van gerst en mogelijk erwt. Verder bevatten de stalen enkele tot enkele tientallen kleine houtskoolfragmenten, ca. 50 in totaal, verdeeld over de vier stalen.

3.4 MACRORESTEN VOOR KOOLSTOFDATERING

S1.012 en S4.007 bevatten voldoende geschikt materiaal (graankorrels) voor koolstofdatering. De resten gecalcineerd bot uit S4.007 hebben te weinig gewicht (627mg) voor een zinvolle datering.

4. Samenvatting en voorstel voor selectieadvies

Er zijn macrorestenstalen uit drie haardkuilen gewaardeerd op hun informatiewaarde voor houtskool- of macrorestenonderzoek. Daarnaast zijn stalen uit twee sporen beoordeeld op de aanwezigheid van materiaal geschikt voor koolstofdatering.

De stalen uit S1.012 (M1) en S1.100 (M4) bevatten voldoende houtskool voor anthracologische analyse. Het materiaal lijkt bovendien divers. Houtskool uit haardkuilen geeft informatie over de houtige vegetatie rond een site, aangezien de selectie van brandhout vermoedelijk grotendeels willekeurig was. Geen van de sporen bevat voldoende macroresten voor een macrorestenanalyse.

S1.012 en S4.007 bevatten voldoende macroresten voor een betrouwbare koolstofdatering. De resten werden reeds geselecteerd.

Het advies is om de houtskool in S1.012 en S1.100 verder te analyseren en de koolstofdatering van de macroresten in S1.012 en S4.007 voort te zetten.

Bijlage 1 Hechtel-Eksel - Peerderbaan, resultaten van inventarisatie. Verklaring: m = gemineraliseerd, v= verkoold, . = afwezig, + = 1-10 resten, ++ = 11-100 resten, +++ = >100 resten, ++++ = >1000 resten, U = uitstekend, G = goed, R = redelijk, M = matig, S = slecht.

spoor							determineerbaar houtskool (frg.)						
	cultuurgewassen (v)	kafresten (v)	wilde planten (v)	soortvariatie (v)	kwaliteit (v)	cultuur- /gebruiksgewassen	wilde planten van		bot	analyse macroresten	advies houtskoolanalyse	14C mogelijk	materiaal 14C
1.012	1	.	.	.	.	gerst	.	+++	.	n	j	j	m
1.100	.	.	.	.	.	.	.	++	.	n	n	j	hk
4.007	+	.	.	.	.	gerst, erwt?	.	++++	+	n	j	j	m